

Bijdragen aan zienswijze

Van: (10)(2e)

Aan: Kopgroep

Datum 23 juni 2020

---

2. Voldoen aan de veiligheidsnorm 10^{-5}

Uw beoordeling van de veiligheid moet zich in het bijzonder richten op de vraag in hoeverre wordt voldaan aan de veiligheidsnorm van 10^{-5} . De vraag is dus niet wat de beste schatting is, maar heel concreet: welke gebouwen voldoen *niet* – en dus ook welke gebouwen voldoen *wel* – aan de veiligheidsnorm.

Om dit te kunnen bepalen moet er sprake zijn van veiligheidsbeleid, een duidelijk toetsingskader en concrete gegevens. Zoals we hierna uitleggen, ontbreekt het hieraan. Dat heeft tot gevolg dat op dit moment niet te zeggen is in hoeverre wordt voldaan aan de veiligheidsnorm. Uw afweging voldoet dan niet aan de wettelijke eisen.

2.1 Veiligheidsbeleid

In uw ontwerp geeft u aan welk veiligheidsbeleid er geldt voor woningen, infrastructuur en industrie.

Voor de industrie zijn op dit moment de berekeningen/samenvattingen van 23 van de 45 bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt, gepubliceerd. Onduidelijk is wanneer u de andere helft van de risico-inschatting van deze bedrijven verwacht. Deze is dus op dit moment nog onbekend.

Daarnaast zijn op dit moment (31 mei 2020) van 66% adressen in onze werkvoorraad (26.272 adressen) onduidelijk of wordt voldaan aan de veiligheidsnorm en is pas in 4% van de adressen geresulteerd in een daadwerkelijke afronding (waarbij het voor een deel om het afvoeren van niet bestaande adressen gaat ipv daadwerkelijke versterking). U geeft aan dat omdat de gebouwen die nu nog in de HRA een licht verhoogd risico hebben (P90) reeds in de versterkingsoperatie zitten en dat zij binnen een redelijke termijn worden versterkt. Het is voor ons nog steeds onduidelijk wat u bedoelt met een redelijke termijn. Zo zijn de meeste woningen die in 2015/2016 zijn onderzocht en niet voldeden aan de norm, nog steeds niet versterkt. Verder delen wij uw optimisme niet over het realiseren van 4.000 opnames en 4.000 beoordelingen dit kalenderjaar. Het ontbreekt daarnaast nog aan een prognose (en meerjarenplanning) over het aantal te verwachten te versterken gebouwen (zie figuur 4).

Onze conclusie blijft ook na het lezen van uw ontwerp dat het risicobeleid nog niet voldoende op orde is en u dus nog steeds niet kunt aangeven wanneer daadwerkelijk is voldaan aan de veiligheidsnorm voor zowel industrie als gebouwen. U kunt daarmee de beoordeling die artikel 52d Mijnbouwwet van u vergt niet maken op basis van de huidige gegevens.

Het is daarom van belang dat u vaart maakt met het in beeld brengen van de daadwerkelijke risico's en aangeeft op welke termijn deze risico's in beeld moeten zijn en moeten zijn weggenomen.

Wij vinden dat u:

1. zo spoedig mogelijk de termijnen (wanneer in beeld en wanneer weggenomen) voor uw risicobeleid moet vaststellen.

Meet- en regelprotocol

Zoals we in par. 3.7 van ons advies hebben aangegeven vinden we het gebruik van een adequaat Meet- en Regelprotocol (MRP) van wezenlijk belang om de seismiciteit te monitoren en eventueel te kunnen ingrijpen.

U geeft aan dat u de regio betreft bij het vaststellen van de parameters en grenswaarden voor de wijziging van de Mijnbouwregeling. U geeft aan dat u niet ons advies op het instellen van een monitoringscommissie volgt. Daarnaast geeft u aan dat met het indienen van een meetplan de NAM voldoet aan de vereisten uit de wetgeving.

SodM geeft aan dat ingrijpen eigenlijk geen effect meer zal sorteren bij deze lage winning omdat de seismiciteit voornamelijk zal worden getriggerd door de drukvereffening die op dit moment plaatsvindt. Wel blijft het beperken van productief fluctuaties van belang.

Met de huidige inzet en voorwaarden voor UGS Norg wordt, zoals blijkt uit figuur 3-3 van de HRA van de NAM, een tweetal forse product fluctuaties geïntroduceerd door het leeg produceren van Norg in maart 2021. Wij zijn het met u en met SodM eens dat volumebeperking prevaleert boven het beperken van productief fluctuaties. Maar het voorkomen van productief fluctuaties blijft wel belangrijk en kan mogelijk nog het enige sturingsmechanisme zijn bij deze lage winningen.

U geeft aan dat de NAM geen verdere mogelijkheden heeft met de huidige inzet van UGS Norg om te sturen op productief fluctuaties. Wel kan in de praktijk blijken dat gedurende het gasjaar het volledig produceren van het werkvolume uit UGS Norg niet kan bijdragen aan een vermindering van de Groningenproductie. In dat geval is het niet noodzakelijk dat het volledige werkvolume van Norg wordt geproduceerd en kunnen onnodige productief fluctuaties worden voorkomen.

Wij vinden dat u in ieder geval voor deze situaties voorwaarden aan NAM moet opleggen ter beperking van productief fluctuaties. Daarnaast vinden wij dat u de voorwaarden voor Norg dient te onderzoeken naar mogelijkheden die dergelijke productief fluctuaties kunnen voorkomen.